

Anonymiseret version

Oversættelse

C-143/23 – 20

Sag C-143/23

Tillæg til anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering af tillægskendelsen:

10. april 2024

Forelæggende ret:

Landgericht Ravensburg (Tyskland)

Tillægskendelse af:

9. april 2024

Sagsøgere:

TJ

KI

FA

Sagsøgte:

Mercedes-Benz Bank AG

Volkswagen Bank GmbH

Landgericht Ravensburg

Kendelse

vedrørende præjudiciel sag for Den Europæiske Unions Domstol

C-143/23

Mercedes-Benz Bank og Volkswagen Bank

1. Sag – 2 O 214/20 -

KI, [udelades] 88410 Bad Wurzach

- sagsøger -

[udelades]

mod

Mercedes-Benz Bank AG, [udelades] 70469 Stuttgart – sagsøgt -

[udelades]

2. Sag – 2 O 103/21 -

FA, [udelades] 88433 Schemmerhofen

- sagsøger -

[udelades]

mod

Volkswagen Bank GmbH, [udelades] 38112 Braunschweig – sagsøgt -

[udelades]

har Landgericht Ravensburg (regional ret i første instans i Ravensburg) [udelades] den 9. april 2024 afsagt følgende kendelse:

I. Sagerne udsættes fortsat.

II. Den Europæiske Unions Domstol forelægges i den præjudicielle sag C-143/23 følgende yderligere spørgsmål om fortolkning af EU-retten i henhold til artikel 267, stk. 1, litra a), TEUF og artikel 267, stk. 2, TEUF:

4. a Skal artikel 10, stk. 2, litra l), i direktiv 2008/48/EF, sammenholdt med dette direktivs artikel 14, stk. 1, andet afsnit, litra b), fortolkes således, at fortrydelsesfristen ikke begynder at løbe, hvis den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen ikke oplyses i form af en konkret procentsats?

Såfremt spørgsmålet besvares benægtende:

b) Kan manglende angivelse af denne oplysning påvirke den gennemsnitlige forbrugers evne til at bedømme rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i medfør af dette direktiv eller vedkommendes beslutning om at indgå aftalen og i givet fald

hindre den pågældendes mulighed for at udøve sine rettigheder i det væsentlige på samme betingelser som dem, der havde været gældende, såfremt disse oplysninger var blevet angivet fuldstændigt og korrekt?

5. a) Er kreditgiverens indsigelse om, at forbrugerens udøvelse af denne ret på grund af den pågældendes adfærd mellem indgåelsen af aftalen og udøvelsen af fortrydelsesretten eller efter udøvelsen af denne ret udgjorde misbrug af en rettighed, udelukket, hvis den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen ikke oplyses i kreditaftalen i form af en konkret procentsats?

Såfremt spørgsmålet besvares benægtende:

- b) Kan bedømmelsen som misbrug af en rettighed navnlig støttes på følgende omstændigheder?
- Forbrugeren fortsætter med at benytte det finansierede køretøj, indtil gyldigheden af udøvelsen af fortrydelsesretten er afklaret ved retten.
 - Forbrugeren nægter at betale en erstatning for benyttelsen af køretøjet.

A.

Der henvises til de faktiske omstændigheder i de to sager i afsnit A i den præjudicielle anmodning af 1. marts 2023 i sag C-143/23.

B.

De gældende nationale retsfor skrifter fremgår af afsnit B i den præjudicielle anmodning af 1. marts 2023 i sag C-143/23.

C.

Sagernes udfald afhænger af besvarelsen af de i kendelsens konklusion anførte tillægsspørgsmål II. 4 og II. 5.

Sagernes udfald afhænger nemlig også af, om fortrydelsen blev erklæret gyldigt i de konkrete sager, og om indsigelsen om misbrug af en rettighed i de konkrete sager er til hinder for sagsøgernes udøvelse af fortrydelsesretten. Disse spørgsmål forekom afklaret ved indgivelsen af den præjudicielle anmodning af 1. marts 2023, men står nu atter åbne.

I. Fortrydelsens gyldighed

I henhold til § 356b, stk. 1, og § 356b, stk. 2, første punktum, i Bürgerliches Gesetzbuch (borgerlig lovbog, herefter »BGB«) begynder fortrydelsesfristen i henhold til BGB's § 355, stk. 2, første punktum, ikke at løbe, såfremt kreditaftalen ikke i fuldt omfang indeholder alle de obligatoriske oplysninger i henhold til § 492, stk. 2, i Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (lov om BGB's ikrafttræden, herefter »EGBGB«) og EGBGB's artikel 247, §§ 6-13, eller oplysningerne er blevet givet senere. Hvis fortrydelsen er gyldig, er sagsøgeren i henhold til BGB's § 495, stk.1, og § 355, stk. 1, ikke længere bundet af kreditaftalen.

I de forelagte sager blev satsen for morarenter ikke oplyst i kreditaftalen i form af en konkret procentsats.

Det fremgår af Domstolens dom af 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – at fortrydelsesfristen ikke begynder at løbe, hvis satsen for morarenter ikke er oplyst i kreditaftalen i form af en konkret procentsats. Dette har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) hidtil fulgt (dom af 12.4.2022 – XI ZR 179/21 – ECLI:DE:BGH:2022:120422U-XIZR179.21.0).

Der fremgår efter den forelæggende rets opfattelse intet andet af Domstolens dom af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21.

Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) forstår imidlertid dommen af 21. december 2023 helt anderledes og mener nu, at den manglende oplysning af den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen i form af en konkret procentsats ikke hindrer, at fortrydelsesfristen begynder at løbe (BGH, dom af 27.2.2024 – XI ZR 258/22 – ECLI:DE:BGH:2024:270224U- XIZR258.22.0, juris præmis 32 ff.).

Disse forskellige fortolkninger af Domstolens dom af 21. december 2023 giver anledning til de præjudicielle tillægsspørgsmål II. 4. a) og b).

II. Indsigelse om misbrug af en rettighed

Desuden opstår spørgsmålet, om kreditgiverne i de forelagte sager med føje kan påberåbe sig, at de respektive sagsøgers udøvelse af fortrydelsesretten udgjorde misbrug af en rettighed.

Det fremgår af domskonklusionens nr. 7) i Domstolens dom af 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – og af domskonklusionens nr. 11) i Domstolens dom af 21. december 2023 – C-38/20, C-47/21, C-232/21 –, at forbrugers påberåbelse af fortrydelsesretten i henhold til artikel 14, stk. 1, i direktiv 2008/48/EF ikke kan bedømmes som misbrug af en rettighed, når satsen for morarenter ikke var angivet i kreditaftalen i form af en konkret procentsats. Præmisserne for dommen af 21. december 2023 giver imidlertid anledning til resterende tvivl om, hvorvidt dette er korrekt. Dette er genstanden for det præjudicielle spørgsmål II. 5. a).

Såfremt Domstolen besvarer spørgsmål II. 5. a) således, at indsigelsen om misbrug af en rettighed heller ikke er udelukket i tilfælde af manglende oplysning om satsen for morarenter i form af en konkret procentsats, skal den forelæggende ret undersøge, om kriterierne for misbrug af en rettighed er opfyldt i hovedsagerne.

Ved prøvelsen af disse kriterier skal den forelæggende ret også tage hensyn til Bundesgerichtshofs (forbundsdomstol, Tyskland) anvisninger i dennes egenskab af højeste nationale domstol. Da der er tvivl om, hvorvidt disse anvisninger er i strid med EU-retten, fører dette til spørgsmål II. 5. b).

D.

I. Vedrørende det præjudicielle spørgsmål II. 4.

1. Domstolen fastslog den 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – [domskonklusionens nr. 3), første punktum]:

3. Artikel 10, stk. 2, litra I), i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at kreditaftalen som en konkret procentsats skal angive den gældende morarentesats på tidspunktet for indgåelsen af aftalen og konkret skal beskrive ordningen for tilpasning af morarenten.

Ved dom af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21 – [domskonklusionens nr. 10)] bekræftede Domstolens denne afgørelse:

10. Artikel 10, stk. 2, litra I), i direktiv 2008/48

skal fortolkes således, at kreditaftalen som en konkret procentsats skal angive den gældende morarentesats på tidspunktet for indgåelsen af aftalen og konkret beskrive ordningen for tilpasning af denne sats.

2. I præmis 267 i dom af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21 – anfører Domstolen vedrørende et andet præjudicielt spørgsmål,

at når de oplysninger, som långiver har givet forbrugeren i henhold til dette direktivs artikel 10, stk. 2, er ufuldstændige eller urigtige, begynder fristen for fortrydelse kun at løbe, hvis disse oplysningers ufuldstændige eller urigtige karakter ikke kan påvirke forbrugeren evne til at bedømme rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i medfør af dette direktiv eller vedkommendes beslutning om at indgå aftalen og i givet fald hindre den pågældendes mulighed for at udøve sine rettigheder i det væsentlige på samme

betingelser som dem, der havde været gældende, såfremt disse oplysninger var blevet angivet fuldstændigt og korrekt.

I dommens præmis 265 anføres det endvidere:

Det påhviler den forelæggende ret at efterprøve dette.

Den forelæggende ret lægger til grund, at de to ovenstående udsagn ikke refererer til den del af dommen af 21. december 2023, hvor Domstolen behandler fortolkningen af artikel 10, stk. 2, litra l), i direktiv 2008/48 (dommens præmis 268-272). Ellers ville Domstolen i dette afsnit have foretaget en begrænsning og anført, at den forelæggende ret også skulle undersøge, om den manglende oplysning af den konkrete sats for morarenter kan påvirke forbrugerens evne til at bedømme omfanget af den pågældendes rettigheder og pligter.

Dette viser også Domstolens bemærkninger i dommen af 21. december 2023 vedrørende fortolkningen af artikel 10, stk. 2, litra r), i direktiv 2008/48 om oplysning om kompensation for førtidig tilbagebetaling. Her begrænser Domstolen udtrykkeligt oplysningspligten i domskonklusionens nr. 8), andet punktum, og enslydende i det pågældende afsnit i præmisserne (præmis 256):

[...]

Selv om aftalen ikke indeholder en konkret og let forståelig beregningsmetode, kan en sådan aftale dog opfylde forpligtelsen i medfør af denne bestemmelse, for så vidt som den indeholder andre elementer, der gør det muligt for forbrugeren at fastlægge den pågældende kompensation, navnlig dens maksimale størrelse, vedkommende skal betale i tilfælde af førtidig tilbagebetaling af lånet.

Deraf følger, at Domstolen anser oplysningen af satsen for morarenter i form af en konkret procentsats for ubegrænset nødvendig, og at fortrydelsesfristen ikke begynder at løbe, hvis denne oplysning mangler.

3. Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) fastslog derimod den 27. februar 2024, at manglende oplysning af den gældende konkrete sats for morarenter og måden, denne sats tilpasses på, i henhold til præmis 265 og 267 i Domstolens dom af 21. december 2023 ikke hindrer, at fortrydelsesfristen begynder at løbe (BGH, dom af 27.2.2024 – XI ZR 258/22 – ECLI: DE:BGH:2024:270224UXIZR258.22.0, juris præmis 32 ff.). Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) anfører som begrundelse (juris præmis 35):

[...] En almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet forbruger i sagsøgerens situation ville også have indgået den omtvistede kreditaftale, hvis den pågældende ved aftalens indgåelse ud over de i aftalen indeholdte oplysninger også var blevet meddelt den gældende konkrete sats for morarenter og måden, denne sats tilpasses på. Den pågældende ville, både på grund af vedkommendes påtænkte planmæssige gennemførelse af aftalen, som dermed udelukker mora, og på grund af muligheden for at ændre morarenten hvert halve år, ikke have tillagt en sådan oplysning afgørende betydning for indgåelsen af aftalen og blev derfor ikke vildledt med hensyn til sine rettigheder og pligter som følge af, at denne oplysning manglede.

4. Med henblik på en præcisering anmodes Domstolen derfor om at fastslå, hvordan bemærkningerne i præmis 268-272 og præmis 257-267 i dommen af 21. december 2023 skal forstås: Er den manglende oplysning af satsen for morarenter i form af en konkret procentsats i kreditaftalen tilstrækkeligt til, at fortrydelsesfristen i henhold til artikel 14, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2008/48/EF ikke begynder at løbe?
5. Såfremt Domstolen besvarer spørgsmål II. 4. a) således, at den manglende oplysning af satsen for morarenter i form af en konkret procentsats ikke er en tilstrækkelig betingelse for, at fortrydelsesfristen ikke begynder at løbe, anmodes Domstolen om at besvare det EU-retlige spørgsmål II. 4. b), nemlig om den manglende oplysning af rentesatsen for morarenter i form af en konkret procentsats kan påvirke en gennemsnitlig forbrugers evne til at bedømme rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i medfør af dette direktiv eller vedkommendes beslutning om at indgå aftalen og i givet fald hindre den pågældendes mulighed for at udøve sine rettigheder i det væsentlige på samme betingelser som dem, der havde været gældende, såfremt disse oplysninger var blevet angivet fuldstændigt og korrekt. Det er et EU-retligt spørgsmål, på hvilke betingelser fortrydelsesfristen i henhold til artikel 14, stk. 2, andet afsnit, litra b), i direktiv 2008/48/EF undtagelsesvis også begynder at løbe, selv om ikke alle de oplysninger, der er fastsat i direktivets artikel 10, stk. 2, er givet i kreditaftalen.

Efter den forelæggende rets opfattelse kan den manglende oplysning af satsen for morarenter i form af en konkret procentsats påvirke forbrugerens evne til at bedømme omfanget af den pågældendes rettigheder og pligter i henhold til direktivet eller den pågældendes beslutning om at indgå aftalen. Målestokken er en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger (Domstolens dom af 21.12.2023 – C-38/20, præmis 256). En sådan gennemsnitsforbruger er klar over risikoen for, at der i forbindelse med en længerevarende kreditaftale med ratebetalinger med henblik på at købe en ny bil kan opstå forsinkelse med betalingen i løbet af aftalens

løbetid, som ofte går over flere år. I forbindelse med beslutningen om at indgå en kreditaftale, og hos hvilken udbyder det skal ske, kan det alt efter forbrugersens finansielle situation være et vigtigt kriterium, hvor høj den konkret i procent angivne sats for morarenter er.

6. For at de forelagte sager kan afgøres i overensstemmelse med EU-retten er det således nødvendigt, at spørgsmål II. 4. a) og II. 4. b) besvares af Domstolen.
- II. Spørgsmål II. 5. a) og II. 5. b)
1. Domskonklusionens nr. 7) i Domstolens dom af 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – er affattet således:

Direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at det er til hinder for, at kreditgiveren med føje kan lægge til grund, at forbrugeren har misbrugt sin ret til fortrydelse i henhold til direktivets artikel 14, stk. 1, når en af de obligatoriske oplysninger, der er omhandlet i direktivets artikel 10, stk. 2, ikke var angivet i kreditaftalen og heller ikke efterfølgende er blevet givet behørigt, og denne forbruger ikke havde kendskab til sin fortrydelsesret.

Domskonklusionens nr. 11) i Domstolens dom af 21. december 2023 – C-38/20, C47/20, C-232/20 – er affattet således:

Artikel 14, stk. 1, i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at det forhold, at kreditaftalen er helt opfyldt, bevirker, at fortrydelsesretten er bortfaldet. Långiver kan endvidere ikke med føje fremsætte en indsigelse om, at forbrugeren som følge af sin adfærd fra indgåelsen af aftalen til udøvelsen af fortrydelsesretten, endda efter udøvelsen heraf, har misbrugt rettigheden, når fortrydelsesretten som følge af ufuldstændige eller urigtige oplysninger i kreditaftalen i strid med artikel 10, stk. 2, i direktiv 2008/48 ikke er begyndt at løbe, når det er godtgjort, at denne ufuldstændige eller urigtige karakter har påvirket forbrugersens evne til at vurdere rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i medfør af direktiv 2008/48 og vedkommendes beslutning om at indgå aftalen.

Det fremgår entydigt af domskonklusionen i Domstolens to domme af 9. september 2021 og 21. december 2023, at indsigelse om misbrug af en rettighed ikke kommer i betragtning i de forelagte sager. Den manglende oplysning af satsen for morarenter i form af en konkret procentsats kan nemlig påvirke forbrugersens evne til at vurdere rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i medfør af direktiv

2008/48 og vedkommendes beslutning om at indgå aftalen (jf. ovenfor under D. I. 5.).

2. Også præmisserne for Domstolens to domme af 9. september 2021 og 21. december 2023 støtter denne fortolkning. I dom af 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – fremhæver Domstolen (præmis 124, 125):

For det andet, og således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 117 og 118 i forslaget til afgørelse, er formålet med artikel 14, stk. 1, andet afsnit, litra b), i direktiv 2008/48 at sikre, at forbrugeren modtager alle de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere omfanget af den kontraktlige forpligtelse, og at straffe en kreditgiver, der ikke videregiver forbrugeren de oplysninger, der er fastsat i dette direktivs artikel 10.

I præmis 288 i dom af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21 – bekræfter Domstolen dette:

Dette direktivs [2008/48] artikel 14, stk. 1, andet afsnit, litra b), har endvidere til formål at sikre, at forbrugeren modtager alle de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere omfanget af den kontraktlige forpligtelse, og at straffe en långiver, som ikke videregiver forbrugeren de oplysninger, der er fastsat i direktivets artikel 10 [...].

De sanktioner, der er fastsat ved EU's direktiver på forbrugerbeskyttelsesområdet, har til formål at afskrække den erhvervsdrivende fra at overtræde de forpligtelser, der påhviler ham i overensstemmelse med disse direktivers bestemmelser i forhold til forbrugeren (jf. analogt dom af 30.4.2014, Kásler et Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, præmis 84, og af 25.11.2020, Banca B., C-269/19, EU:C:2020:954, præmis 34 og 38).

I præmis 291 i dom af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21 – præciserer Domstolen:

Det skal i denne henseende ikke desto mindre præciseres, at det følger af Domstolens besvarelse i nærværende doms præmis 267, at en långiver ikke kan fremsætte en indsigelse om, at udøvelsen af fortrydelsesretten udgør misbrug, når fristen for fortrydelse, såfremt oplysningerne i aftalen er ufuldstændige eller urigtige, ikke er begyndt at løbe, når det er godtgjort, at disse oplysningers ufuldstændige eller urigtige karakter har påvirket forbrugers evne til at vurdere rækkevidden af sine rettigheder og forpligtelser i

medfør af direktiv 2008/48 og vedkommendes beslutning om at indgå aftalen.

I præmisserne for dommen af 21. december 2023 – C-38/20, C-47/21, C-232/21 – anfører Domstolen ganske vist desuden, at borgerne ikke må kunne påberåbe sig EU-retlige bestemmelser med henblik på at muliggøre svig eller misbrug (præmis 281 ff.). I dommens præmis 287 fastslår Domstolen, at det tilkommer den nationale ret i overensstemmelse med de nationale bevisregler at efterprøve, om betingelserne for at anse misbrug for at foreligge er opfyldt i hovedsagerne. Dette udsagn kan eventuelt være i strid med domskonklusionens nr. 11) i dom af 21. december 2023, hvorefter långiver netop ikke med føje kan fremsætte en indsigelse om misbrug af en rettighed.

3. Domstolen anmodes derfor med spørgsmål II. 5. a) om at præcisere, om indsigelse om misbrug af en rettighed er udelukket, når den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen ikke oplyses i form af en konkret procentsats.
4. Såfremt Domstolen besvarer spørgsmål II. 5. a) således, at indsigelsen om misbrug af en rettighed heller ikke er udelukket i tilfælde af manglende oplysning om satsen for morarenter i form af en konkret procentsats, skal den forelæggende ret undersøge, om der foreligger misbrug af rettigheder i hovedsagerne.

Ved prøvelsen af kriteriet vedrørende misbrug af en rettighed skal den forelæggende ret også tage hensyn til Bundesgerichtshofs (forbundsdomstol, Tyskland) anvisninger i dennes egenskab af højeste nationale domstol. Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) fortolker i sin praksis begrebet misbrug af en rettighed yderst bredt (BGH, dom af 27.10.2020 – XI ZR 498/19, ECLI:DE:BGH:2020:271020UXIZR498.19.0, juris præmis 28; forelæggelseskendelse af 31.1.1.2022 – XI ZR 113/21 m.fl. – ECLI:DE:BGH:2022:310122BXIZR113.21.0, præmis 81-88). Forbrugerens påberåbelse af fortrydelsesretten skal navnlig allerede anses for at udgøre misbrug af en rettighed, hvis

- forbrugeren fortsætter med at benytte det finansierede køretøj, indtil gyldigheden af udøvelsen af fortrydelsesretten er afklaret ved retten
- forbrugeren nægter at betale en erstatning for benyttelsen af køretøjet.

Det er tvivlsomt, om disse anvisninger fra Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) er i overensstemmelse med EU-retten:

- a) Ud fra EU-retlige standarder forekommer det ikke nærliggende at lægge til grund, at der foreligger misbrug af en rettighed, hvis en forbruger ikke tilbageleverer køretøjet og fortsat benytter det, indtil gyldigheden af udøvelsen af fortrydelsesretten er afklaret ved retten. For at det kan lægges til grund, at der foreligger misbrug af en rettighed, er det EU-retligt et krav, at de omhandlede transaktioners grundlæggende formål er at drage uberettiget fordel af anvendelsen af EU-retten. Princippet om forbud mod retsmisbrug finder ikke anvendelse, når de omhandlede transaktioner – og nærmere bestemt valget mellem at udøve visse retlige muligheder eller at anvende visse ordninger – sandsynligvis har en anden uafhængig begrundelse end blot at drage en sådan fordel (generaladvokat Hogans forslag til afgørelse af 15.7.2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 –, punkt 116).

Hvis en forbruger i tilfælde af en tvist om fortrydelsens gyldighed ikke tilbageleverer bilen og fortsat benytter den, selv om fortrydelsesretten er udøvet, opnår den pågældende ikke en formuefordel, da vedkommende ifølge national retspraksis skal betale en rimelig erstatning for benyttelsen.

Så længe der endnu ikke er truffet afgørelse om gyldigheden af en forbrugers fortrydelse, har forbrugeren desuden en berettiget interesse i fortsat at benytte køretøjet. Forbrugeren frie beslutning om at udøve fortrydelsesretten ville blive vanskeliggjort i urimelig grad, hvis den pågældende ikke kunne beholde køretøjet og benytte det, mens den retslige prøvelse af fortrydelsens gyldighed pågår.

- b) Det forekommer også at være i strid med EU-retten, når Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) lægger til grund, at der foreligger misbrug af en rettighed, hvis forbrugeren er af den opfattelse, at den pågældende ikke skal betale erstatning for benyttelsen af køretøjet. Der mangler et objektivi element som betingelse for en adfærd, der udgør misbrug. Der er desuden tale om en cirkelslutning: Enten er forbrugeren retsopfattelse rigtig, og den pågældende får da tilkendt en fordel, som begrundes ved dommen, eller retsopfattelsen er forkert, og den pågældende skal i så fald betale erstatning og opnår ligeledes ikke nogen uberettiget fordel.

I de foreliggende sager er de af Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) nævnte kriterier for misbrug af en rettighed afgørende. Sagsøgerne i de to sager har ikke leveret deres køretøjer tilbage og benytter dem altså fortsat. I den forelagte sag – 2 O 214/20 – er det

sagsøgerens opfattelse (i modsætning til national retspraksis), at den pågældende ikke skal betale erstatning for køretøjets værditab.

For at de forelagte sager kan afgøres i overensstemmelse med EU-retten, er det derfor også nødvendigt, at Domstolen besvarer spørgsmål II. 5. b).

E.

De præjudicielle spørgsmål i kendelsens konklusion, punkt II. 4. a) og II. 4. b) samt II. 5. a) og II. 5. b), som vedrører fortolkningen af Domstolens dom af 9. september 2021 – C-33/20, C-155/20, C-187/20 – og af 21. december 2023 – C-38/21, C-47/21, C-232/21 – er endnu ikke blevet afgjort af Domstolen.

I Bundesgerichtshofs (forbundsdomstol, Tyskland) præjudicielle anmodning af 31. januar 2022 i sag C-117/22 blev der ganske vist stillet lignende spørgsmål vedrørende indsigelsen om misbrug af en rettighed. Domstolen udsatte imidlertid denne sag i betragtning af sag C-38/20, C-47/21, C-232/21, og Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) meddelte den 25. januar 2024 Domstolen, at den ikke ønskede at opretholde sin præjudicielle anmodning i sag C-117/22. Som anført ovenfor under D. II. er der imidlertid fortsat tvivl om, hvorvidt Bundesgerichtshofs (forbundsdomstol, Tyskland) praksis vedrørende angiveligt misbrug af en rettighed i forbindelse med udøvelse af fortrydelsesretten er i overensstemmelse med EU-retten. Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) har heller ikke opgivet sin retspraksis og kan til enhver tid tage denne op igen, hvorfor der fortsat er behov for en afklaring af, om den er i overensstemmelse med EU-retten.

Med henblik på at sikre en ensartet fortolkning af EU-retten finder den forelæggende ret det hensigtsmæssigt i henhold til artikel 267, stk. 1, litra a), TEUF, og artikel 267, stk. 2, TEUF, af egen drift at forelægge de spørgsmål, der er nævnt i kendelsens konklusion, for Domstolen med henblik på præjudiciel afgørelse og at udsætte den foreliggende sag.

[Udelades]